

A gyulafehérvári táblabíróság arra kérte a Batthyáneum könyvtár tulajdonjogát tisztázó latin végrendelet román fordításainak a készítőit, hogy fűzzenek kritikai megjegyzéseket egymás fordításaihoz. A Batthyáneum restitúciós perének március 8-ai tárgyalásáról az Agerpres hírügynökség számolt be. A táblabíróságnak az ügyészség jelezte, hogy súlyos ellentmondások vannak a két szakértő történész: a román állam képviselői által felkért Ioan Aurel Pop, és a római katolikus egyház által felkért Buzogány Dezső fordítása között.

Batthyányi Ignác gyulafehérvári püspök 1798-as keltezésű latin nyelvű kézírásos végrendeletének a pontos fordítása azért fontos, mert a román állam erre hivatkozva nem akarja visszaszolgáltatni a római katolikus egyháznak Románia legértékesebb könyvtárát, amelyet az 1948-as államosításkor a római katolikus egyháztól vettek el. Az állam képviselői ugyanis úgy értelmezik, hogy a püspök végrendeletében a katolikus egyház mellett Erdély provinciára is hagyta a gyűjteményt, és Erdély jogutódjaként a román állam is jogosult a gyűjtemény tulajdonjogára. A szerdai tárgyaláson az egyház jogi képviselője egy tudományos dolgot is iktatott a latin „provinciae” szó jelentésének a tisztázására.

Amint korábban Buzogány Dezső a Krónikának adott interjúban elmondta: hibás latin átiratból készültek mindazok a fordítások, amelyek alapján korábban próbálták tisztázni a gyulafehérvári Batthyáneum könyvtár tulajdonjogát. Az egyház szakértője a kézírásos végrendelet latin átiratának az elkészítésével kezdte a munkát, és ez után fordította románra a latin szöveget. A szakértő nyomatékosította: értelmezése szerint „az egyetemes római katolikus egyház erdélyi provinciája kapta az adományt”. Elismerte azonban, hogy a provincia szó használata lehetőséget ad más értelmezésre is: vannak, akik ezen Erdélyt mint politikai egységet értik.

A gyulafehérvári Batthyáneum a legnagyobb értékű ingatlan és gyűjtemény, amelyet az erdélyi magyar egyházak visszaigényeltek a román államtól. A 65 ezer kötetes, 1650 középkori kéziratot magában foglaló könyvtárban őrzik a Romániában fellelhető kódexek és ősnymtatványok háromnegyed részét. A kódexek egyikét, a 810-ből származó Codex Aureust 25 millió dollárra biztosították, amikor 2002-ben rövid időre Németországba szállították.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága 2012 szeptemberében 25 ezer euró kifizetésére kötelezte a román államot, amiért 14 év pereskedés után sem értesítette a római katolikus egyházat arról, hogy milyen döntést hozott a Batthyáneum visszaszolgáltatása ügyében. A jelenleg folyamatban levő elsőfokú peres eljárás 2015 novemberében indult.

MTI